

Обережно! Небезпечні рослини.

Амброзія та борщівник Сосновського - небезпечні для людини та довілля бур'яни.

Борщівник Сосновського (*Heracleum sosnowskyi*) становить реальну загрозу для здоров'я, а часом і життя людини. Небезпека криється не лише в сокові рослини, але і в його пилку, ароматі і навіть росі. Незважаючи на те, що не всі борщівники містять фотосенсибілізуючі речовини, склад та дія їх може різнитись, борщівник Сосновського має токсичну дію на шкіру та часто його складно відрізнити від схожих представників суміжних видів. Прозорий водянистий сік рослини багатий на фотоактивні сполуки (фуранокумарини), при контакті зі шкірою викликає малопомітне подразнення, як від кропиви, але під дією ультрафіолетового (зокрема сонячного) випромінювання, в сокові активуються токсичні властивості, підвищуючи чутливість шкіри до ультрафіолету в сотні разів. Навіть одноразове торкання до борщівника призводить до опіків 1-3 ступенів. Опіки, особливо у перші кілька днів, схожі на термічні. Для них характерна гіперемія (почервоніння), водянисті пухирі. Опіки з'являються на вражених ділянках тіла не одразу після контакту, що б могло попередити подальший контакт з рослиною, а через 1-2 дні, розвиваючись поступово під впливом сонячного ультрафіолету. Місця уражень важко гояться, загострюються прояви інших шкірних захворювань.

В Україні боротьба із борщівником ведеться на державному рівні. Згідно із статтею 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Земельного Кодексу України знищення борщівника Сосновського є компетенцією міських, селищних, сільських голів. Вони повинні домогтися від власників земельних ділянок, на яких розповсюджується шкідлива рослина, її знищення шляхом систематичного скошування до періоду цвітіння і не пізніше 2-3 тижнів після першого скошування, підрізання коренів на глибині 5-10 см або методом хімічного обробітку із застосуванням пестицидів, з числа зареєстрованих у «Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених для використання в Україні». Боротьба з ним повинна починатися без зволікання.

При роботі з рослиною потрібно дотримуватись ряду настанов:

Попередження контакту шкіри з будь-якою частиною рослини, особливо тими частинами, що пустили на злам сік. Він спричиняє опіки навіть на тильній поверхні долонь, де шкіра порівняно товста. Робота з рослиною (особливо при викошуванні) передбачає використання

щільного водовідштовхуючого одягу, окулярів та щільних гумових рукавиць. Попередження дітей про небезпечність рослини. Велике листя та трубчасті стебла цікаві дітям для зламування. Попередження використання листя борщівника як серветок, для витирання рук чи ніг. Якщо ж контакт з рослиною таки відбувся? Необхідно:

- промити шкіру під проточною водою. Для цього використайте мило та м'яку губку, щоб змити отруйний сік;
- якщо сік потрапив в очі чи рот, ретельно промийте ці ділянки впродовж 15-20 хвилин;
- уникайте сонячних променів 2-3 дні, захищайте шкіру від прямих сонячних променів за допомогою одягу та парасольки;
- якщо площа опіків велика, відчуваєте нестерпний біль, підвищення температури – зверніться за медичною допомогою!

Серед найважливіших завдань, що постійно постають перед суспільством в літній період, є боротьба з карантинними рослинами. Одним з видів шкідливих рослин є амброзія полинолиста – небезпечний для людини і доквілля бур'ян, який засмічує подвір'я та вулиці, присадибні ділянки, сади, парки, пустирі, узбіччя доріг, залізничні насипи, береги річок та ставків. АМБРОЗІЇ- рослини виробляють велику кількість пилку та насіння. Квітковий пилок є дуже небезпечним і шкідливим для людини і при вдиханні з повітрям викликає алергічне захворювання – амброзійний поліноз. Хвороба протікає у вигляді різко вираженого риніту, кон'юнктивіту, бронхіальної астми, мігрені, кропивниці та супроводжується значним знесиленням організму.

Для забезпечення ефективного контролювання чисельності амброзії полинолистої та багаторічної рослини борщівника Сосновського необхідно всюди знешкоджувати щоб запобігти засіванню.

Олександр Муляр, головний спеціаліст відділу контролю за обігом засобів захисту рослин
Головного управління Держпродспоживслужби
в Хмельницькій області.